

Institutsionaalse akrediteerimise juhend

Kinnitanud Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu 02.02.2018

I Üldsätted

1. Juhindudes ülikooliseaduse § 10 lõike 1 punktist 1 ja lõikest 4 ning §-st 12, rakenduskõrgkooli seaduse § 21 lõigetest 1-3 ja 5 ja erakooliseaduse § 14 lõigetest 1-3 ja 5, kehtestab ja avalikustab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi EKKA) institutsionaalse akrediteerimise juhendi.
2. Institutsionaalne akrediteerimine on välishindamine, mille käigus EKKA annab hinnangu kõrgkooli juhtimise, töökorralduse, õppe- ja teadustegevuse ning õppe- ja uurimiskeskonna vastavuse kohta õigusaktidele, kõrgkooli eesmärkidele ja arengukavale. Institutsionaalse akrediteerimise eesmärgiks on toetada strateegilise juhtimise ja õppimiskeskse, loovust ja innovatsiooni väärtustava kvaliteedikultuuri arengut kõrgkoolis ning kõrgkoolide õppe-, teadus- ja arendustegevuse mõju suurenemist ühiskonna arengus.
3. Kõrgkoolil on kohustus läbida institutsionaalne akrediteerimine vähemalt kord seitsme aasta jooksul.
4. Institutsionaalsed akrediteerimised toimuvad vastavalt kõrgkoolidega kooskõlastatud hindamiste ajakavale. Kõrgkoolil on võimalik taotleda institutsionaalse akrediteerimise läbimist ka vähem kui seitsme aasta möödudes, kuid mitte sagedamini kui kord viie aasta jooksul.
5. EKKA ühitab võimalusel institutsionaalse akrediteerimise kutseõppe kvaliteedi hindamisega rakenduskõrgkoolides.

II Institutsionaalse akrediteerimise standardid ja suunised

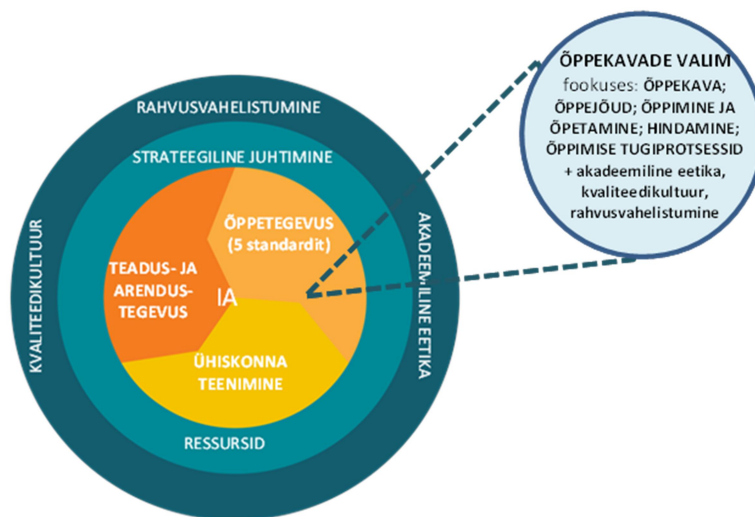
6. Institutsionaalse akrediteerimise standardite ja suuniste¹ määratlemisel on arvestatud Eesti Vabariigi kõrgharidust reguleerivate õigusaktidega, riigi strateegiatega, Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja suunistega ning teiste rahvusvaheliste kokkulepetega.

---

¹ Suunised toovad välja võimalikke hea praktika näiteid standardi rakendamise kohta, pretendeerimata ammendavusele või sobivusele konkreetse kõrgkooli konteksti.

7. EKKA hindab kõrgkooli kaheteistkümne standardi lõikes. Hindamise keskmes on kõrgkooli põhiprotsessid – õppetegevus, teadus-, arendus- ja loometegevus ning ühiskonna teenimine – ja organisatsiooni strateegiline juhtimine ning ressursside juhtimine. Õppetegevust vaadeldaks detailsemalt kokku viie standardi lõikes (õppekavaarendus, õppejõud², õppimine ja õpetamine, üliõpilaste hindamine ja õppimise tugiprotsessid). Hindamisel on läbivalt fookuses akadeemiline eetika, kvaliteedikultuur ja rahvusvahelistumine (vt joonis 1, Institutsionaalse akrediteerimise standardid).
8. Hindamaks kõrgkooli tasandil kehtivate põhimõtete ja regulatsioonide rakendamist õppetöös ning õppekavade sisehindamise süsteemi toimivust kõrgkoolis, hindab EKKA akrediteerimise raames valimipõhiselt ka õppekavu. Valimi määratlemisel arvestab EKKA õppekavade ja õppekavagruppide arvu kõrgkoolis, seniseid õppekavagruppide hindamistulemusi ja kõrgkooli põhjendatud ettepanekut. Valimisse kuulub üks kuni kümme õppekava, olenevalt kõrgkooli õppekavagruppide ja õppekavade arvust.
9. Institutsionaalse akrediteerimise standardid ja suunised:

Joonis 1 Institutsionaalse akrediteerimise standardid

² Õppejõudude all on käesolevas juhendis peetud silmas akadeemilisi töötajaid (sh teadureid), kes viivad läbi õppetööd (sh juhendavad lõputöid).

9.1 STRATEEGILINE JUHTIMINE

Standard:

Kõrgkooli arengu kavandamine on sihipärane ja süsteemne, kaasatud on erinevad sidusrühmad. Kõrgkool hindab regulaarselt seatud eesmärkide täitmist ning oma tegevuse mõju.

Suunised:

Kõrgkool on sõnastanud oma põhitegevuste – õppimine ja õpetamine, teadus-, arendus- ja loometegevus ning ühiskonna teenimine – eesmärgid ja võtmetulemused, võttes arvesse riigi prioriteete ja ühiskonna vajadusi, keskendudes oma tugevustele ning vähendades tarbetut dubleerimist nii kõrgkooli sees kui Eesti kõrghariduses tervikuna.

Kõrgkooli juhitakse kooskõlas kõrgkooli missiooni, visiooni ja põhiväärtuste ning nende alusel püstitatud eesmärkidega. Eesmärkide täitmist ja tegevuste mõju hinnatakse regulaarselt. Nii põhi- kui tugitegevustes toetatakse ja väärtustatakse loovust ja innovatsiooni.

Kõrgkooli arengukava ja tegevuskavade väljatöötamise ja elluviimisesse on kaasatud liikmeskond (sh üliõpilased) ja välised huvirühmad. Kõrgkooli liikmeskond jagab arengukava aluseks olevaid põhiväärtusi.

9.2 RESSURSID

Standard:

Kõrgkooli personaliarendus ning materiaalse ja rahaliste vahendite haldamine on eesmärgipärane, süsteemne ning jätkusuutlik. Kõrgkoolisene ja kõrgkooliväline kommunikatsioon (sh turundus ja mainekujundus) on eesmärgistatud ja juhitud.

Suunised:

Kõrgkoolis on toimiv personaliarendussüsteem. Töötajate värbamise ja arendamise põhimõtted ja protseduurid lähtuvad kõrgkooli arengukava eesmärkidest, on õiglased ja läbipaistvad. Akadeemiliste töötajate karjäärimudel motiveerib võimekaid noori akadeemilist karjääri alustama, loob võimalused edenemiseks ning kindlustab akadeemilise personali jätkusuutlikkuse. Töö tasustamise ning töötajate motiveerimise põhimõtted on määratletud ja kõigile töötajatele kättesaadavad ning neid järgitakse.

Kõrgkooli rahaliste vahendite jaotus lähtub kõrgkooli arengukava eesmärkidest. Taristu (hooned, laborid, õpperuumid, IT süsteemid jm) haldamine ja arendamine on

majanduslikult otstarbekas. Õppe- ja teadustaristu ajakohastamiseks on olemas piisavalt vahendeid ja/või nende hankimist võimaldav strateegia.

Õppekirjandust ja muid õppevahendeid on piisavalt, need on ühtlaselt kõrge kvaliteediga ning kättesaadavad. Avalikkusele suunatud informatsioon kõrgkooli tegevuse (sh õppekavade) ja välishindamiste tulemuste kohta on tõene, ajakohane, kergesti kättesaadav ja mõistetav. Kõrgkoolil on olemas süsteem oma põhitegevuste ja akadeemilise karjääri populariseerimiseks. Kõrgkoolil on toimiv sihtrühmasid arvestav sise- ja väliskommunikatsioon. Kõrgkooli liikmeskond on neid puudutavatest otsustest õigeaegselt informeeritud.

Töötajate rahulolu kõrgkooli juhtimise, töötingimuste, info liikumisega jne uuritakse regulaarselt ning tulemusi kasutatakse parendustegevustes.

9.3 KVALITEEDIKULTUUR

Standard:

Kõrgkool on sõnastanud oma põhi- ja tugiprotsesside kvaliteedi ning selle tagamise põhimõtted. Kõrgkoolis toimib strateegilist juhtimist toetav regulaarne sisehindamine erinevatel tasanditel (kõrgkool, üksused, õppekavad), sise- ja välishindamise tulemuste analüüs ja parendustegevuste elluviimine.

Suunised:

Kõrgkooli liikmeskond on leppinud kokku oma põhi- ja tugiprotsesside kvaliteedimääratlused ning lähtub neist oma igapäevatoos. Kõrgkool töötab välja ja avalikustab oma sisemise kvaliteedihindamise (sisehindamise) põhimõtted ja protseduurid ning viib regulaarselt läbi sisehindamist, mis arvestab mh käesoleva juhendi standarditega ning sisaldab tagasisidet kõrgkoolisestelt ja/või – välistelt ekspertidelt. Sisehindamise käigus toimub mh üksteiselt õppimine, oma tulemuste ja nende saavutamise teede võrdlemine teiste kõrgkoolidega ja parimate praktikate jagamine.

Sisehindamisel lähtutakse kvaliteedijuhtimise põhiküsimustest: Mida ja miks soovitakse saavutada? Kuidas seda soovitakse teha? Kuidas saadakse teada, kas tegevused toimivad ja omavad soovitud mõju? Kuidas juhitakse parendustegevusi?

Õppekavade korrapärase ülevaatuse ja parendamise abil tagatakse nende asjakohasus, sh vastavus rahvusvahelistele arengusuundadele.

9.4 AKADEEMILINE EETIKA

Standard:

Kõrgkool on määratlenud akadeemilise eetika põhimõtted, omab süsteemi nende levitamiseks kõrgkooli liikmeskonna hulgas ning käitumisjuhiseid põhimõtete eiramise korral. Kõrgkoolil on toimiv kaebuste menetlemise süsteem.

Suunised:

Kõrgkool väärtustab oma liikmeskonda ning tagab võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kõikide töötajate ja üliõpilaste suhtes.

Kõrgkooli töötajad ja üliõpilased lähtuvad kõigis tegevustes kõrgkoolis kokku lepitud akadeemilise eetika põhimõtetest.

Kõrgkool austab teaduse alusväärtusi ja tegevuspõhimõtteid, mis on kirjas teadusasutuste, Eesti Teaduste Akadeemia, Eesti Teadusagentuuri ning Haridus- ja Teadusministeeriumi ühisdokumendis „Hea teadustava“.

Kõrgkool toetab üliõpilasi ja õppejõude eetiliste probleemide mõistmisel ja nendele reageerimisel. Õppejõud ja üliõpilased on sallimatud petturluse, sh spikerdamise ja loomevarguse suhtes ning selle ilmnemisel reageeritakse kohe.

Kõrgkooli liikmeskonna kaebuste (sh diskrimineerimisjuhtumite) menetlemine on läbipaistev ja objektiivne, tagatud on kõigi osapoolte õiglane kohtlemine.

9.5 RAHVUSVAHELISTUMINE

Standard:

Kõrgkool on seadnud eesmärgid rahvusvahelistumise suunal ja hindab regulaarselt nende täitmist. Kõrgkool on loonud eeldused üliõpilaste- ja õppejõudude rahvusvaheliseks mobiilsuseks, mis toetab õppe- ja TAL tegevuste arengut ning kõrgkooli liikmeskonna ja Eesti ühiskonna kultuurilist avatust.

Suunised:

Kõrgkool loob võimalused rahvusvaheliseks üliõpilasvahetuseks, pakkudes ingliskeelseid õppekavu ja/või õppemooduleid. Kõrgkooli õppekeskkond toetab rahvusvahelistumist ja kultuurilist avatust.

Kvalifikatsioonide ning varasemate õpingute ja töökogemuse tunnustamine nii üliõpilaste vastuvõtul kui õppekava täitmisel vastab kõrgkoolis kehtestatud kvaliteedinõuetele, on süsteemne ja õpiväljunditega kooskõlas ning toetab üliõpilaste rahvusvahelist mobiilsust.

Kõrgkooli õppekorraldus soodustab üliõpilaste osalemist rahvusvahelises mobiilsuses. Kõrgkoolil on lepingud väliskõrgkoolidega ning üliõpilasi suunatakse õppe- ja praktikaalastesse välisvahetustesse, pakkudes selleks igakülgset tuge. Õppejõud julgustavad üliõpilasi välismobiilsuses osalema.

Õppetöös, sh doktoritööde juhendamisel, osalevad välisõppejõud.

Kõrgkool toetab ja tunnustab õppejõudude osalemist õppe-, uurimis- ja loomeprojektides ning õpetamist, teadus- ja loometööd ning enesetäiendamist väliskõrgkoolide juures.

9.6 ÕPPEJÕUD

Standard:

Õppetööd viib läbi piisav arv erialaselt pädevaid, õppija arengut toetavaid ja pidevat enesearengut väärtustavaid õppejõude.

Suunised:

Õppejõud tegelevad süsteemselt erialase enesetäienduse ja õpetamisoskuste arendamisega, arendavad oma juhendamisalast pädevust ning jagavad omavahel parimaid praktikaid.

Õppejõudude osalus teadus-, arendus- ja/või loometegevuses toetab õppe läbiviimist ning tagab üliõpilastööde (sh doktoritööde) juhendamiseks vajaliku pädevuse.

Õppejõud teevad õppe- ja teadus- ja/või loometöö vallas koostööd kõrgkooli sees ning partneritega väljaspool kõrgkooli, kelle hulka kuuluvad nt valdkonna praktikud, avaliku sektori organisatsioonid, ettevõtted, teised teadus- ja arendusasutused, teiste Eesti ja väliskõrgkoolide õppejõud. Õppetöö läbiviimisel osalevad kvalifitseeritud külalisõppejõud ja praktikud.

Õppejõu töö hindamisel (sh atesteerimisel) arvestatakse nii õppetöö kui teadus-, arendus- ja loometöö tulemuslikkust, sh üliõpilaste tagasisidet, juhendamise tulemuslikkust, õpetamis- ja juhendamisoskuste arendamist, rahvusvahelist mobiilsust ja ettevõtluskogemust vm töökogemust erialavaldkonnas väljaspool kõrgkooli.

9.7 ÕPPEKAVA

Standard:

Õppekavade väljatöötamisel ja arendamisel arvestatakse huvirühmade ootustega, kõrgharidus- ja kutsestandardite ning valdkondlike arengutrendidega. Õppekavade, moodulite ja õppeainete eesmärgid ning neis kavandatud õpiväljundid on

konkreetsed ja sidusad. Õppekavad toetavad loovust ja ettevõtlikkust ning teiste üldpädevuste arengut.

Suunised:

Õppekavade ja õppekohtade planeerimisel lähtub kõrgkool oma eesmärkidest ja tööturu vajadustest ning arvestab riigi strateegiate ja ühiskonna ootustega. Kavandatud õpiväljundid on vastavuses riikliku kvalifikatsiooniraamistiku vastava taseme nõuetega.

Õppekavades määratletud üliõpilaste eeldatav õpikoormus on realistlik ning kooskõlas arvestusega, et 1 EAP=26 üliõpilase töötundi.

Praktiline ja teoreetiline õpe on lõimitud. Praktika sisu ja korraldus toetab õppekava õpiväljundite saavutamist ning vastab osapoolte vajadustele.

9.8 ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Standard:

Vastuvõtutingimused ja -korraldus tagavad õiglase ligipääsu kõrgharidusele ja motiveeritud üliõpilaskonna kujunemise. Kõrgkoolis rakendatakse süsteemselt õppijakeskset lähenemisviisi, mis suunab üliõpilasi võtma vastutust oma õpingute ja karjääri planeerimise eest ning toetab loovust ja innovatsiooni. Kõrgkooli lõpetanud on oma erialaste teadmiste ja sotsiaalsete oskustega nii siseriiklikult kui rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised.

Suunised:

Õppeprotsessis võetakse arvesse üliõpilaste individuaalseid võimeid ja vajadusi ning toetatakse nende arengut. Iseseisva töö ja kontaktõppe korraldus motiveerib üliõpilasi oma õpingute eest vastutust võtma.

Õppetöös kasutatakse nüüdisaegseid, digikultuuri arengut toetavaid, eesmärgipäraseid ja tõhusaid õppemeetodeid ja -vahendeid.

Üliõpilased on motiveeritud õppima ning panustavad õpingute kvaliteedi parendamisse, andes sisukat tagasisidet nii õppeprotsessile kui -korraldusele.

Doktorandid kavandavad oma õpinguid ning teadus- ja arendustegevust koostöös juhendaja(te)ga, seades konkreetsed eesmärgid igaks aastaks ning vastutades nende eesmärkide täitmise eest.

9.9 ÜLIÕPILASTE HINDAMINE

Standard:

Üliõpilaste hindamine, sh varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine on õppimist toetav ja õpiväljunditega kooskõlas. Tagatud on hindamise objektiivsus ja usaldusväärsus.

Suunised:

Hindamiskriteeriumid on üliõpilastele arusaadavad ning üliõpilased on nendest aegsasti informeeritud. Õppejõud teevad koostööd hindamiskriteeriumide määratlemisel ning rakendavad sarnaseid lähenemisviise.

Hindamismeetodid on mitmekülgsed ja asjakohased ning hindavad õpiväljundite (sh üldpädevuste) saavutamist.

Võimalusel on hindamisülesannete väljatöötamise ja üliõpilaste hindamisse kaasatud rohkem kui üks õppejõud. Üliõpilased saavad hindamisel arengut toetavat tagasisidet.

Kõrgkool toetab õppejõudude hindamisalaste pädevuste arendamist.

Doktorantide atesteerimine on läbipaistev ja erapooletu. Selle eesmärk on toetada doktorandi arengut, anda hinnang doktorandi senise töö tulemuslikkusele ning hinnata tema suutlikkust doktoriõpingud tähtajaliselt läbida ja doktoritöö edukalt kaitsta.

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel õppekava täitmise osana hinnatakse õpingute ja töökogemuse kaudu saavutatud tulemust (saavutatud õpiväljundeid).

Üliõpilased on teadlikud oma õigustest ja kohustustest, sh hindamisega seotud vaidluste menetlemise protseduuridest.

9.10 ÕPPIMISE TUGISÜSTEEMID

Standard:

Kõrgkool tagab üliõpilaste akadeemilise, karjäärilase ja psühholoogilise nõustamise. Üliõpilaste individuaalset arengut ja akadeemilist edasijõudmist jälgitakse ja toetatakse.

Suunised:

Kõrgkool pakub üliõpilasele tuge individuaalse õppekava koostamisel lähtuvalt üliõpilase erivajadustest ning hariduslikest võimetest ja eelistustest.

Kõrgkool nõustab üliõpilasi (sh erivajadustega üliõpilasi ning välisüliõpilasi) praktika- ja töökohtade leidmisel. Üliõpilased on teadlikud, kust saada tuge psühholoogiliste probleemide korral.

Kõrgkoolil on toimiv süsteem välisüliõpilaste toetamiseks ja nõustamiseks (sh psühholoogiliseks ja karjäärialaseks nõustamiseks), mis mh aitab neil sujuvalt integreeruda kõrgkooli liikmeskonda ja Eesti ühiskonda. Kõrgkool analüüsib katkestamise ja väljalangemise põhjuseid ning astub samme õpingute efektiivsuse tõstmiseks.

Kõrgkool toetab üliõpilaste osalemist õppekavavälises tegevuses ja kodanikuühiskonna algatustes.

Kõrgkool jälgib üliõpilaste rahulolu pakutavate nõustamisteenustega ning teeb vajadusel muudatusi.

9.11 TEADUS-, ARENDUS- JA/VÕI MUU LOOMETEGEVUS (TAL)³

Standard:

Kõrgkool on määratlenud oma eesmärgid ja fookused TAL valdkonnas, lähtudes kõrgkooli missioonist, ühiskonna ootustest ja tulevikuvajadustest, ning hindab nende täitmist ja TAL valdkonna tegevuste ühiskondlikku mõju. TAL toetab õppetegevuse läbiviimist kõrgkoolis. TAL tugiteenused on sihipärased ning toetavad põhiprotsessi eesmärkide täitmist.

Suunised:

Kõrgkool väärtustab TAL valdkonna rolli ja vastutust ühiskonnas, hindab oma TAL tulemusi, nende rahvusvahelist nähtavust ning tegevuste ühiskondlikku mõju.

Kõrgkool reageerib paindlikult ühiskonna ja ja töömaailma hetkevajadustele uuringute osas ning teeb uuringute kavandamisel koostööd ettevõtete, avaliku sektori asutuste ning kolmanda sektori organisatsioonidega.

Õppejõud tutvustavad üliõpilastele oma teadustegevuse tulemusi ja erialavaldkonna uuemaid teadussaavutusi ning kaasavad üliõpilasi võimalusel teadus- ja arendusprojektidesse.

---

³ Teadus-, arendus- ja/või muu loometegevus (edaspidi TAL) – teadus- ja arendustegevus (sh alus- ja rakendusuringud) teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse mõttes ning kunstide valdkonna loome- ja arendustegevus

TAL korraldus ja juhtimine arvestab valdkondlikke erisusi ja kõrgkooli missiooni (profiili).

9.12 ÜHISKONNA TEENIMINE

Standard:

Kõrgkool algatab ja viib ellu arendustegevusi, mis suurendavad kogukonna heaolu ja levitavad nüüdisaegset oskusteavet kõrgkooli kompetentsivaldkondades. Kõrgkool kui õppimisele suunatud organisatsioon propageerib ühiskonnas elukestvate õpet ning loob selleks kvaliteetseid võimalusi.

Suunised:

Kõrgkool panustab kogukonna heaolu arendamisse, jagades oma ressursse (raamatukogu, muuseumid, spordirajatised jms), pakkudes konsultatsioone ja nõustamisteenust ning korraldades kontserte, näitusi, etendusi, konverentse, messe jmt üritusi.

Kõrgkool kaasab vilistlasi kõrgkooli ning teadmusühiskonna arendamisele suunatud tegevustesse.

Kõrgkooli töötajad osalevad eriala- ja kutseliitude töös ning muudes ühiskondlikes nõu- ja otsustuskogudes ekspertidena, suunates arvamusi liidritena ühiskonna arenguprotsesse. Akadeemiliste töötajate mõju ühiskonnas arvestatakse nende töö hindamisel.

Kõrgkool on määratlenud täienduskoolitusega seotud eesmärgid ja mõõdab nende täitmist. Täienduskoolitust planeeritakse vastavuses sihtrühmade vajadustega.

III Hindamiskomisjonide moodustamine ja ülesanded

10. Hindamiskomisjon (edaspidi *komisjon*) koosneb vähemalt 4 liikmest.

11. Komisjoni moodustamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

11.1. komisjoni kuuluvad nii erialavaldkondade kui kõrgkooli või akadeemilise üksuse juhtimise kogemusega eksperdid;

11.2. vähemalt üks komisjoni liige on väljastpoolt kõrgkoole;

11.3. komisjoni on kaasatud vähemalt üks välisriigi ekspert;

11.4. vähemalt üks komisjoni liige on üliõpilane või isik, kes on (komisjoni kinnitamise seisuga) lõpetanud kõrgkooli mitte rohkem kui üks aasta tagasi;

11.5. vähemalt ühel komisjoni liikmel on juhtimise kogemus soovitatavalt hinnatava kõrgkooliga sarnase profiiliga kõrgkoolis;

- 11.6. vähemalt ühel komisjoni liikmel on varasem institutsiooni kui terviku hindamise kogemus.
12. Komisjoni liikmele on esitatud järgnevad nõuded:
- 12.1. komisjoni liige on oma töös sõltumatu, ta ei esinda organisatsiooni huve, mille liikmeskonda ta kuulub;
  - 12.2. komisjoni liige on oma hinnangutes eelarvamuste vaba;
  - 12.3. komisjoni liige tunneb kõrgharidussüsteemi toimimist ning on kursis kõrghariduse arengusuundadega ja välishindamise põhimõtetega;
  - 12.4. komisjoni liikmel on töö läbiviimiseks vajalik meeskonnatöö oskus;
  - 12.5. komisjoni liige valdab inglise keelt kõnes ja kirjas.
13. Pärast esialgse komisjoni koosseisu kooskõlastamist EKKA hindamisnõukoguga saadab EKKA büroo vastava info kõrgkoolile, kellel on võimalik esitada koosseisu kohta ühe nädala jooksul oma seisukoht, taotlema põhjendatud vajadusel täiendavate liikmete lisamist või mõne komisjoni liikme taandamist.
14. EKKA juhataja kinnitab komisjoni lõpliku koosseisu oma korraldusega ja määrab komisjoni esimehe ning hindamiskoordinaatori.
15. Hindamiskoordinaator (edaspidi *koordinaator*) on EKKA töötaja. Koordinaator ei ole komisjoni liige.
16. Komisjoni liige kinnitab allkirjaga talle hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni ning komisjoni arutelude sisu konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. Juhul, kui huvide konflikt peaks esinema, kohustub komisjoni liige viivitamatult teavitama EKKA juhatajat ning taandama ennast komisjoni tööst. Huvide konflikti eeldatakse järgmistel juhtudel:
- 16.1. Komisjoni liikmel on hindamise hetkel hinnatava kõrgkooliga töölased vm lepingulised suhted või ta on hinnatava kõrgkooliga kolme aasta jooksul enne hindamiskülastust olnud töölepingulistes suhetes.
  - 16.2. Komisjoni liige osaleb hindamise hetkel mõnes hinnatava kõrgkooli otsustus- või nõuandvas kogus ja/või kuulub kuulub hinnatava erakõrgkooli pidaja juhtorganitesse.
  - 16.3. Komisjoni liige õpib hinnatavas kõrgkoolis või on selle lõpetanud vähem kui kolm aastat tagasi.
  - 16.4. Hinnatava kõrgkooli liikmeskonnas on komisjoni liikmele lähedane isik (abikaasa või elukaaslane, laps või vanem).
17. Komisjoni töökeel on inglise keel. Kui kõrgkool soovib hindamiskülastusel kasutada tõlketeenust, kooskõlastab ta tõlgi hindamiskoordinaatoriga vähemalt nädal enne hindamiskülastust. EKKA esitab tõlgile järgmised nõuded: tõlgil on järeltõlke tegemiseks vajalik ettevalmistus (tõlke magistriõpe, täiendõpe, lisaeriala vm) eesti-inglise-eesti suunal ja varasem järeltõlke kogemus, ta valdab kõrghariduse terminoloogiat. Tõlk ei tööta hinnatavas kõrgkoolis. Tõlketeenusega seotud kulud kannab kõrgkool.

18. Komisjoni juurde võib komisjoni esimehe nõusolekul määrata EKKA juhataja korraldusega kuni kaks vaatlejat teistest välishindamisega tegelevatest organisatsioonidest. Vaatleja kinnitab allkirjaga hindamiskomisjoni arutelude sisu konfidentsiaalsena hoidmise kohustust. Vaatlejal ei ole õigust hindamisprotsessi sekkuda.
19. Komisjoni liikme ülesanded:
  - 19.1. tutvuda institutsionaalset akrediteerimist reguleeritavate dokumentidega ning läbida EKKA hindamiskoolitus;
  - 19.2. töötada läbi kõrgkooli eneseanalüüsi aruanne ja eeltäita hindamisvorm;
  - 19.3. osaleda komisjoni koosolekul ja aruteludes;
  - 19.4. osaleda hindamiskülastuse ettevalmistamisel ja hindamiskülastusel;
  - 19.5. osaleda osahinnangute sõnastamises ja hindamisaruande koostamises;
  - 19.6. tutvuda kõrgkooli kommentaaridega hindamisaruandele ning arvestada neid lõpliku hindamisaruande koostamisel;
  - 19.7. täita muid hindamisega seotud ülesandeid vastavalt komisjonisisesele tööjaotusele;
  - 19.8. pidada kinni komisjonis kokku lepitud tähtaegadest.
20. Komisjoni esimehe ülesanded:
  - 20.1. juhtida komisjoni tööd
  - 20.2. juhatada komisjoni koosolekuid;
  - 20.3. määrata komisjoni liikmete tööjaotus;
  - 20.4. anda kõrgkoolile pärast külastuse lõppu ülevaade komisjoni esmaste järelduste kohta;
  - 20.5. tagada komisjoni osahinnangute põhjendatus;
  - 20.6. lõplikult vormistada ja kinnitada hindamisaruanne.
21. Koordinaatori ülesanded:
  - 21.1. tagada hindamisprotsessi ladus toimimine lähtuvalt käesoleva dokumendi sisulistest nõuetest ning ajalisest raamistikust;
  - 21.2. koondada komisjoni eeltöö ühtsesse formaati;
  - 21.3. kooskõlastada komisjoni liikmetega nimekiri inimestest, kellega komisjon soovib vestelda, ning loetelu täiendavatest materjalidest, mida komisjon külastuse ettevalmistamiseks vajab;
  - 21.4. kooskõlastada kõrgkooliga külastuse ajakava, kohtumistes osalevate inimeste nimed ja ametipositsioonid ning taotleda kõrgkoolilt vajadusel täiendavate materjalide esitamist;
  - 21.5. täita muid komisjoni esimehe poolt antud ühekordseid konkreetse hindamisega seotud tööülesandeid.
22. EKKA dokumenteerib külastusel toimuvad vestlused. Vestlustes osalejate nõusolekul vestlused salvestatakse.

23. EKKA sõlmib komisjoni liikmetega töövõtulepingud.

IV Eneseanalüüsi aruande koostamine

24. Kõrgkool koostab eneseanalüüsi vastavalt EKKA juhendile. Eneseanalüüsi aruanne on ingliskeelne.
25. EKKA korraldab kõrgkoolile soovi korral institutsionaalse akrediteerimise eneseanalüüsi koolituse.
26. Kõrgkool esitab EKKAle eneseanalüüsi aruande elektroonilisel kujul vähemalt kolm kuud enne EKKAgas koostõlastatud hindamiskõlastuse algust.
27. EKKA büroo vaatab eneseanalüüsi aruande üle kahe nädala jooksul selle kättesaamisest ning saadab vajadusel kõrgkoolile parandamiseks ja täiendamiseks. Kõrgkool saadab täiendatud aruande EKKA büroole tagasi kahe nädala jooksul.
28. Hiljemalt kaks kuud enne kõlastust saadab koordinaator eneseanalüüsi aruande komisjonile.

V Hindamiskõlastus

29. EKKA büroo lepib hindamiskõlastuse nädala kõrgkooliga kokku hiljemalt kuus kuud enne selle toimumist. Komisjoni vastuvõttev kõrgkool määrab isiku, kes vastutab kõlastuse ladusa toimimise eest ja tagab komisjoni liikmete töötingimused kõrgkoolis.
30. Kõrgkool annab komisjoni liikmete käsutusse otstarbekalt sisustatud ruumi ning võimaldab neil kõlastuse käigus:
- 30.1. tutvuda kõrgkooli tegevust sätestavate ja korraldavate sisemiste normdokumentidega;
  - 30.2. intervjuerida komisjoni liikmete valikul kõrgkooli töötajaid ja üliõpilasi;
  - 30.3. tutvuda õppe-, teadus- ja arendustegevust ning üliõpilasi käsitlevate andmetike ja infosüsteemidega;
  - 30.4. tutvuda kõrgkooli töötajate andmetega (CV-d, ametijuhendid vms);
  - 30.5. tutvuda kõrgkooli taristuga;
  - 30.6. tutvuda üliõpilaste teadus-, arendus- ja loometöödega;
  - 30.7. tutvuda kõrgkooli finantstegevust kajastavate andmetega;
  - 30.8. saada vajadusel muud kõrgkooli juhtimise ja töökorraldusega seotud informatsiooni.
31. Viie tööpäeva jooksul pärast kõlastust küsib EKKA kõrgkoolilt kirjalikku tagasisidet komisjoni liikmete ettevalmistuse, küsimuste asjakohasuse ja muu olulise kohta vastavalt EKKA kehtestatud vormile.

VI Hindamisaruanne ja osahinnangute kujunemine

32. Komisjon annab kõrgkoolile hinnangu eraldi kaheteistkümne standardi osas: strateegiline juhtimine, ressursside juhtimine, kvaliteedikultuur, akadeemiline eetika, rahvusvahelistumine, õppejõud, õppekava, õppimine ja õpetamine, üliõpilaste hindamine, õppimise tugisüsteemid, teadus- arendus- ja/või muu loometegevus (TAL) ja ühiskonna teenimine (edaspidi *osahinnangud*).
33. Standardite hindamine toimub kolmeastmelisel skaalal: 'vastav', 'osaliselt vastav' ja 'ei vasta'.
34. Standardeid, kus kõrgkool on näidanud silmapaistvaid tulemusi ja/või algatusi, võib komisjon tunnustada lisamärkega 'tunnustust vääriv'.
35. Komisjoni osahinnangute aluseks on soovitatavalt konsensuslik otsus. Kui konsensust ei saavutata, võetakse otsus vastu komisjoni liikmete lihthäälteenamusega ning sellele lisatakse eriarvamus(ed) koos põhjendus(te)ga. Kui hääled jagunevad võrdselt, otsustab komisjoni esimehe hääl.
36. EKKA büroo edastab hindamisaruande kõrgkoolile hiljemalt kuuenda nädala lõpuks pärast külastust. Juhul, kui hinnatakse korraka mitut kõrgkooli, on võimalik aruande tähtaega pikendada kuni kaks nädalat.
37. Kõrgkoolil on võimalik esitada oma kommentaarid hindamisaruande kohta kahe nädala jooksul pärast aruande saamist. Komisjon töötab saadud kommentaarid läbi ning võtab neid lõpparuande koostamisel arvesse.
38. Lõpliku, komisjoni esimehe kinnitatud hindamisaruande elektroonilise versiooni edastab komisjoni esimees EKKA büroole hiljemalt üheksanda nädala lõpuks pärast külastuse toimumist.
39. Komisjoni hindamisaruande edastab EKKA büroo EKKA kõrghariduse hindamisnõukogule ja hinnatavale kõrgkoolile.

VII EKKA kõrghariduse hindamisnõukogu lõppotsus

40. Lõppotsuse kõrgkooli institutsionaalse akrediteerimise kohta teeb EKKA kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi *hindamisnõukogu*) oma istungil kolme kuu jooksul pärast hindamisaruande saamist. Otsustamise juurde võib hindamisnõukogu vajadusel selgituste andmiseks kutsuda ka komisjoni esimehe või tema poolt volitatud komisjoni liikme.
41. Hindamisnõukogu võtab otsuse tegemisel aluseks kõrgkooli eneseanalüüsi aruande, komisjoni osahinnangud ja kõrgkooli tähtajaliselt laekunud kommentaarid ning täiendavad hindamisnõukogu taotlusel esitatud materjalid.

42. Osahinnangutes vastuolude või vähese argumenteerituse ilmnemisel on hindamisnõukogul õigus saata aruanne komisjonile tagasi läbivaatamiseks ja täpsustamiseks. Läbi vaadatud aruande saadab komisjon hiljemalt kahe nädala jooksul tagasisaatmisest uuesti EKKA büroole, kes toimib sellega vastavalt punktides 36 – 39 sätestatud korrale.
43. Lõppotsuse tegemisel institutsionaalse akrediteerimise kohta lähtub hindamisnõukogu järgmistest põhimõtetest:
- 43.1. Kui kõik osahinnangud on hinnanguga 'vastav', annab hindamisnõukogu hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond vastavad nõuetele ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool seitsmeks aastaks
  - 43.2. Kui üks kuni neli osahinnangut on hinnanguga 'osaliselt vastav' ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga 'vastav', analüüsib hindamisnõukogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond vastavad nõuetele ning teeb otsuse kõrgkool akrediteerida seitsmeks aastaks või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks.
  - 43.3. Kui viis kuni kaheksa osahinnangut on hinnanguga 'osaliselt vastav' ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga 'vastav', annab hindamisnõukogu hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks.
  - 43.4. Kui üheksa kuni kaksteist osahinnangut on hinnanguga 'osaliselt vastav' ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga 'vastav', analüüsib hindamisnõukogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks, või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond ei vasta nõuetele, ning teeb otsuse kõrgkooli mitte akrediteerida.
  - 43.5. Kui üks kuni kaks osahinnangut on hinnanguga 'ei vasta', analüüsib hindamisnõukogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks, või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond ei vasta nõuetele, ning teeb otsuse kõrgkooli mitte akrediteerida.
  - 43.6. Kui vähemalt kolm osahinnangut on hinnanguga 'ei vasta', annab nõukogu hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning

õppe- ja uurimiskeskond ei vasta nõuetele, ning teeb otsuse kõrgkooli mitte akrediteerida.

- 43.7. Kui hindamisnõukogu kaalub kahe akrediteerimisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kõrgkooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.
44. Kui komisjon on mõne standardi juurde lisanud märke 'tunnustust vääriv', toob hindamisnõukogu vastava(d) tunnustuse(d) ära ka lõppotsuse juures.
45. EKKA büroo edastab hindamisnõukogu lõppotsuse koos hindamisaruandega kõrgkoolile elektrooniliselt kahe nädala jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast. Kui hindamisnõukogu on teinud otsuse kõrgkooli mitte akrediteerida, teavitab EKKA sellest mõistliku aja jooksul ka Haridus- ja Teadusministeeriumi.
46. Ühe nädala jooksul alates lõppotsuse ja hindamisaruande edastamisest kõrgkoolile avalikustab EKKA oma koduleheküljel lõppotsuse koos hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruandega.

IX EKKA poolt läbiviidavate akrediteerimistoimingute ja hindamisnõukogu lõppotsuse vaidlustamine

47. Isikul, kes leiab, et EKKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule kolmekümne päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.
48. Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile⁴, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.
49. EKKA hindamisnõukogu lõppotsuse vaidlustamine on võimalik kolmekümne päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

---

⁴ EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjoni moodustamise kord ja tööpõhimõtted on kirjeldatud regulatsioonis „Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu ja vaidekomisjoni moodustamise kord“, mis on kättesaadav järgnevalt aadressilt: <http://ekka.archimedes.ee/wp-content/uploads/EKKA-hindamisnC3%B5ukogu-vaidekomisjoni-moodustamine-28.09.16.pdf>

X Järeltegevused

50. EKKA lähtub eeldusest, et vastutus hindamisaruandes välja toodud probleemide lahendamise ning pideva parendustegevuse eest lasub kõrgkoolil. EKKA palub esitada seitsmeaastase akrediteeringu saanud kõrgkoolil kaks aastat pärast institutsionaalse akrediteerimise otsuse vastu võtmist hindamisnõukogus kirjaliku ülevaate hindamisaruandes esitatud ettepanekute alusel kavandatud ja elluviidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.
51. Kui nõukogu on vastavalt p-le 43.7 lisanud akrediteerimisotsusele kõrvaltingimuse, esitab kõrgkool otsuses määratud kuupäevaks nõukogule aruande kõrvaltingimuses kirjeldatud puuduse kõrvaldamise kohta. Nõukogu kaasab kõrvaltingimuse täitmise hindamisse hindamiskomisjoni liikmeid.

XI Välisriigi pädeva hindamisasutuse kaasamine

54. Kui kõrgkool soovib, et institutsionaalse akrediteerimise viiks läbi välisriigi pädev hindamisasutus (edaspidi *hindamisasutus*), esitab ta hiljemalt kaks aastat enne kehtiva akrediteeringu lõppkuupäeva EKKAle motiveeritud taotluse nimetatud hindamisasutuse kaasamiseks, mis sisaldab järgnevat informatsiooni:
  - 54.1. hindamisasutuse nimi ja kontaktid, sh veebiaadress;
  - 54.2. hindamisasutuse nõusolek akrediteerimise läbiviimiseks ja kulude prognoos;
  - 54.3. kavandatava akrediteerimise protseduuri (sh ajakava) ja nõuete kirjeldus.
55. Kõrgkool võib akrediteerimist tellida rahvusvaheliselt tunnustatud hindamisasutuselt, kes on täitnud järgmised tingimused:
  - 55.1. Hindamisasutusel on kõrgkooli institutsionaalse hindamise kogemus;
  - 55.2. Akrediteerimise protseduur ja nõuded on läbipaistvad ja kooskõlas Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustamise standardite ja suunistega, hindamisasutus kuulub soovitavalt Euroopa kvaliteediagentuuride registrisse EQAR.
  - 55.3. Institutsionaalse akrediteerimise raames viiakse läbi ka valimipõhine õppekavade hindamine.
56. Hindamisnõukogu võtab ühe kuu jooksul taotluse esitamisest vastu põhjendatud otsuse hindamisasutuse sobivuse kohta institutsionaalset akrediteerimist läbi viima.
57. Kui EKKA annab hindamisasutuse kasutamisele oma kooskõlastuse, sõlmib ta kõrgkooli ja hindamisasutusega kolmepoolse lepingu, mis sätestab poolte õigused ja kohustused institutsionaalse akrediteerimise protsessi vältel ning kulude hüvitamise korra.
58. Hindamisaruande esitab hindamisasutus EKKAle.

59. Kui hindamisaruandes esinevad olulised puudused ja selle põhjal ei ole võimalik võtta vastu Eesti seadusandlusega kooskõlas olevat lõppotsust, on hindamisnõukogul õigus saata aruanne hindamisasutusele tagasi täiendamiseks ja parandamiseks.
60. Kui hindamisaruande põhjal on võimalik võtta vastu Eesti seadusandlusega kooskõlas olev lõppotsus, teeb hindamisnõukogu ühe järgnevatest põhjendatud otsustest:
- 60.1. akrediteerida kõrgkool seitsmeks aastaks;
  - 60.2. akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks;
  - 60.3. kõrgkooli mitte akrediteerida.
61. Käesolevas peatükis kirjeldatud toimingute ning hindamisnõukogu lõppotsuste vaidlustamine toimub vastavalt peatükis IX sätestatud korrale.

XII Rakendussätted

62. Kõrgkoolid, mis said institutsionaalse akrediteerimise esimeses voorus kolmeaastase akrediteeringu, läbivad kordushindamise vastavalt dokumendi „Institutsionaalse akrediteerimise tingimused ja kord“ perioodil 01.04.2011 – 02.02.2018 kehtinud versioonile.